

§ 136

**Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle
valtuutettu Maria Ohisalon ym. talousarvioaloitteesta koskien oh-
jaamotoiminnan moniammatillisuuden vahvistamista**

HEL 2019-001430 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Valtuutettu Ohisalo ym. esittävät talousarvioaloitteessaan Ohjaamoon lisäresursointia nuorten monialaisten palveluiden turvaamiseksi niin, että Ohjaamoon palkattaisiin kaksi asumisneuvojaa, yksi sosiaalityöntekijä ja yksi psykiatrinen sairaanhoitaja, jotta nuoret voisivat aidosti ja moniammatillisesti saada myös muita kuin työllisyyttä edistäviä palveluita Ohjaamo Helsingistä.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää tärkeänä Ohjaamo-toiminnan kehittämistä monialaisen nuorten palvelupisteen suuntaan. Ohjaamo-toiminnan onnistumisen kannalta on tärkeää, että nuoria voidaan ohjata sinällään ehdottoman keskeistä työllisyydenhoidon näkökulmaa laajemmin.

Ohjaamo Helsinki on tärkeä osa nuorten palveluita. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala on mukana kaupungin osalta Ohjaamo Helsingin resursoinnissa yhdessä sosiaali- ja terveystoimialan, kasvatuksen ja koulutuksen toimialan sekä kaupunginkanslian kanssa. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan nuorisopalveluista Ohjaamossa työskentelee kaksi ko-koikaista nuorisotyöntekijää.

Ohjaamo suunniteltaessa tavoitteena oli, että siitä muodostuisi nuorten monipuolinen matalankynnyksen palvelupiste. Eri alojen osaamisen tuominen Ohjaamoon ajateltiin tuovan monipuolisesti hyötyä nuorelle, ehkäisevän tehokkaasti syrjäytymistä mahdollistamalla monenlaisiin tarpeisiin vastaamisen ja kehittävän koko työryhmän osaamista nuoren tueksi. Ajatuksena moniammatillisessa työtavassa oli, ettei Ohjaamoon tulla tekemään pelkästään vain oman ammattialansa työnkuvia sellaisenaan, vaan tarkoituksena oli luoda uudenlaista Ohjaamon-toiminnan erityistä joustavaa työnkuvaa eri ammattialojen osaamistaustoilla.

Tällä hetkellä Ohjaamo Helsinki keskittyy vahvasti koulutuksen ja työllisyyden hoitoon, eikä yksin pysty riittävästi vastaamaan nuorten syrjäytymisen taustalla oleviin syihin, kuten esimerkiksi mielenterveyden ongelmiin tai sosiaalisten verkostojen ulkopuolelle jäämiseen. Usein koulutuksesta keskeyttämisten taustalla on epäsoivia alavalintoja, psyyk-

kisiä ongelmia, yhteisön ulkopuolelle jättämistä ja ohjauksen puutetta. (Simonen Jenni 2019, Mä koitan itse selviytyä kaikesta, Tutkimustyön ja koulutuksen ulkopuolella olevista nuorista)

Aloitteessa ehdotetaan psykiatrisen sairaanhoitajan palkkaamista Ohjaamoon. Mielenterveyspalveluiden saatavuutta tulisi vahvistaa niin yleisesti, mutta myös Ohjaamo-toiminnassa. Usein koulutuksen ja työn ulkopuolella olevilla nuorilla on ollut elämänsä aikana lievempiä tai vakavampia psyykkisiä ongelmia. Psyykkiset ongelmat rasittavat ja horjuttavat elämän mielekkyyttä. (Simonen, Jenni 2019, Mä koitan itse selviytyä kaikesta, Tutkimus työn ja koulutuksen ulkopuolella olevista nuorista). Ohjaamossa olisi hyvä paikka helpottaa mielenterveyden tukipalveluihin pääsyä ja palveluihin ohjautumista. Mielenterveyden osaaminen Ohjaamossa vahvistaisi myös koko työryhmän osaamista nuorten psyykkisten haasteiden kanssa.

Nuoret kertovat sosiaalisten suhteiden lisäävän elämän mielekkyyttä. Syrjäytymisen ensisijaiseksi syyksi mainitaan sosiaalisten suhteiden heikkous. (Simonen, Jenni 2019, Mä koitan itse selviytyä kaikesta, Tutkimus työn ja koulutuksen ulkopuolella olevista nuorista). Näihin haasteisiin vastaamiseksi tarvitaan sosiaalisten mahdollisuuksien lisäämistä ja taitojen vahvistamista. Tällä on vaikutuksia yksinäisyyden ehkäisemiseen sekä mielenterveyden ja hyvinvoinnin kohenemiseen. Sosiaalityöntekijän työkuva paremmin tähän voisi vastata sosiaaliohjaajan ja/tai nuoriso-ohjaajan osaaminen. Monissa kaupungeissa Ohjaamon nuorisotyöllinen ote on Helsinkiä vahvempaa, esimerkiksi Byströmin mallissa Oulussa, jossa Ohjaamon keskeinen tehtävä mainitaankin olevan vastaaminen niihin tarpeisiin, joita nuorilta löytyy työn ja koulutukseen liittyvien haasteiden takaa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kannattaa yhden täysipäiväisen asuntoneuvontaan erikoistuneen työntekijän (esim. sosiaaliohjaajan) lisäämistä osaksi Ohjaamon työryhmää. Sosiaali- ja terveyspalveluissa ollaan parhaillaan kehittämässä nuorten asumisklinikkatoimintaa kaikissa neljässä pääilmansuunnassa. Etelä-Helsingin asumisklinikkatoiminta tullaan järjestämään Ohjaamo Helsingin neuvontapisteessä. Tämä vastaa osaltaan nuorten asumisneuvonnan tarpeisiin.

Aloitetta tukee tuore hallitusohjelma, jossa todetaan, ettei yhdenkään nuoren pitä syrjäytyä. Ohjelmassa otetaan huomioon muun muassa nuorten työllisyyden ja mielenterveyden edistäminen, nuorten tasapuolisten mahdollisuuksien kasvokkain tapahtuvaan tuen takaaminen Ohjaamo-toiminnassa sekä talous- ja työelämätaitojen vahvistaminen osana nuorten hyvinvointia. Hallitus tulee edistämään nuorisotakuuta asiantuntijatyön pohjalta, jossa jokaiselle alle 25-vuotiaalle nuorelle tai alle 30-vuotiaalle valmistuneelle taataan joko työ-, työharjoittelu-, työ-

20.08.2019

kokeilu-, työpaja-, oppisopimus- tai kuntoutuspaikka kolmen kuukauden aikana työttömyyden alkamisesta. Tämä lisännee tarvetta Ohjaamo-palveluiden vahvistamiseksi. (Pääministeri Antti Rinteen hallituksen ohjelma 6.6.2019, Osallistava ja osaava Suomi – sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestävä yhteiskunta).

Ohjaamo-toiminta tarvitsee resursseja ja kehittämistä monipuolisen palvelupisteen suuntaan, jossa vastataan nykyistä enemmän työ- ja koulutusasioiden rinnalla mielenterveyden haasteisiin ja lisätään syrjäin jääneiden nuorten sosiaalisia mahdollisuuksia.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Tiina Nurmi, suunnittelija, puhelin: 310 89121
tiina.nurmi(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite - Ohjaamotoiminnan moniammatillisuuden vahvistaminen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt 28.8.2019 mennessä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta lausuntoa kaupunginhallitukselle Maria Ohisaloon ja 23 muun valtuutetun talousarvioaloitteesta koskien Ohjaamotoiminnan moniammatillisuuden vahvistamista. Aloite kokonaisuudessaan on liitteenä.

Talousarvioaloitteesta on pyydetty lausuntoa myös kasvatus- ja koulutuslautakunnalta sekä sosiaali- ja terveyslautakunnalta.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Tiina Nurmi, suunnittelija, puhelin: 310 89121
tiina.nurmi(a)hel.fi

20.08.2019

Asia/11

Liitteet

- 1 Talousarvioaloite - Ohjaamotoiminnan moniammatillisuuden vahvistaminen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 13.08.2019 § 243

Sosiaali- ja terveyslautakunta 13.08.2019 § 175